

ГУМАНІТАРНИЙ ДАЙДЖЕСТ №1

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ФІНАНСУВАННЯ НАДАННЯ ТА ЗАЛУЧЕННЯ РЕСУРСІВ

3

РОЗДІЛ 2. ГУМАНІТАРНІ ПРОЄКТИ НАПРЯМИ, ПРИКЛАДИ, ДОСВІД

4

РЕАБІЛІТАЦІЯ

4

РОЗМІНУВАННЯ

7

ВІДБУДОВА

7

НОВІ ПРОФЕСІЇ ГУМАНІТАРНОЇ СФЕРИ

8

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

9

РОЗДІЛ 3. ГУМАНІТАРНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОГЛЯДИ ТА АНАЛІТИКА

11

ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ

11

ЗАЙНЯТІСТЬ

ДОСЛІДЖЕННЯ: ЛЮДИ З ІНВАЛІДНІСТЮ – ПОТРЕБИ, ПРОБЛЕМИ

11

ЗАГАЛЬНЕ РЕЗЮМЕ

ВАЖЛИВІ ДЕТАЛІ

ДОСЛІДЖЕННЯ: ПРОГРАМИ ГРОШОВОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

12

ЗАГАЛЬНЕ РЕЗЮМЕ

ВАЖЛИВІ ДЕТАЛІ

РОЗДІЛ 1. ФІНАНСУВАННЯ

надання та залучення ресурсів

ПРООН шукає партнерів серед ГО для інклюзивного відновлення України

Пропозиції приймаються у напрямках:

1. Допомога національним інституціям у розслідуванні воєнних злочинів;
2. Забезпечення прозорого доступу до правосуддя;
3. Розвиток стратегічних комунікацій для посилення єдності громад;
4. Розширення доступу до послуг, важливих для відновлення здоров'я та повноцінного життя людей, які постраждали внаслідок війни.

Проект «Віднова» оголошує новий грантовий конкурс для громадських організацій

Планується проведення грантового конкурсу від шведсько-українського проєкту для ГО, які працюють у партнерстві з місцевою владою, бізнесом та освітніми закладами

Гранти до 500 тис. грн для бізнесу в прифронтових регіонах

Уряд розширив програму «Власна справа», яка надає мікрогранти на розвиток малого бізнесу — мешканці прифронтових регіонів можуть отримати до 500 тисяч гривень на започаткування чи розвиток власної справи.

Новий конкурс грантів на відновлення

Отримати фінансування зможуть міжсекторні партнерства — щонайменше дві організації, які спільно подають ініціативу.

Пріоритет проєктам, що розвивають інклюзивну місцеву економіку: підтримку садівництва, фермерства, туризму, інновацій для малого бізнесу, а також ініціативи, спрямовані на економічну активізацію жінок, чоловіків, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та інших постраждалих від війни.

Гранти для громад: стартував конкурс у межах проєкту «Імпульс»

Фонд «Відродження» оголосив про старт конкурсу малих грантів у межах проєкту «Імпульс» — ініціативи, спрямованої на посилення ролі громадянського суспільства у відновленні та трансформації України. Конкурс підтримує організації, які працюють у регіонах, що зазнали найбільшого впливу внаслідок повномасштабної війни.

Конкурс на підтримку STEM-проектів у громадах

Razom for Ukraine оголосила новий грантовий конкурс, що має на меті підтримати розвиток **STEM-освіти** (наука, технології, інженерія, математика) серед дітей та молоді в невеликих громадах України.

До участі запрошуються зареєстровані в Україні громадські організації та благодійні фонди, які вже працюють у сфері освіти, науки або розвитку молоді.

Пріоритет матимуть локальні ініціативи, що використовують інноваційні та креативні підходи, а також залучають місцевих експертів.

Географія конкурсу охоплює Львівську, Івано-Франківську, Харківську, Дніпропетровську, Миколаївську та Чернігівську області, а реалізовувати проекти слід у громадах з населенням **до 50 тисяч осіб**.

РОЗДІЛ 2. ГУМАНІТАРНІ ПРОЄКТИ

напрями, приклади, досвід

У Луцьку створили застосунок для перевірки доступності 1000+ локацій для людей з інвалідністю

Мобільний застосунок Better Mobility дозволяє людям з інвалідністю оцінювати доступність різних локацій у місті — від кафе до аптек. Ініціатива виникла з реального досвіду ветерана, який отримав важке поранення під час війни. Після довгого лікування він зіткнувся з численними бар'єрами у громадському просторі: круті схили, вузькі дверні прорізи, несправні пандуси та непристосовані лікарні.

Більшість нинішніх ветеранів мають тяжкі поранення

Кількість ветеранів після завершення війни може сягнути 5–6 млн осіб — такі оцінки дає Міністерство у справах ветеранів. Уже влітку 2024 року відповідний статус мали 1 мільйон 300 тисяч осіб. Переважна більшість із них звільнилися зі служби не з власної волі, а через тяжкі поранення.

Startup Ukraine запускає програму підтримки ветеранського бізнесу

Це триденний практичний тренінг, двомісячна менторська підтримка в групах, психологічна допомога та можливість презентувати свої бізнес-плани перед експертами та представниками МОМ. Історії учасників будуть висвітлені у пресі та онлайн-медіа для популяризації бізнес розвитку.

З'явилася інтерактивна мапа пунктів допомоги для ветеранів

Мапа вже містить 31 локацію в п'яти регіонах — Києві, Київській, Житомирській, Львівській та Одеській областях. Кожна точка супроводжується детальною інформацією про доступні послуги: від фізичної реабілітації до юридичних консультацій, психологічної підтримки, освітніх програм і дозвілля.

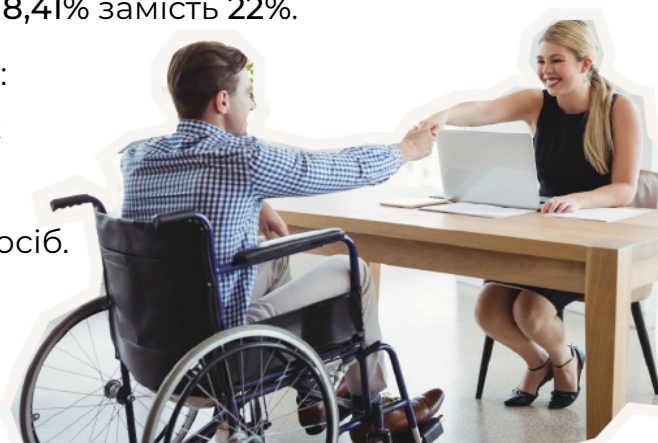
Запрацювала цільова онлайн-платформа «Кар'єра ветерана», яка покликана підтримати у поверненні до цивільного життя

Платформа надає повний супровід — від складання резюме до пошуку актуальних вакансій. Вона також допомагає трансформувати бойовий досвід на мову цивільних професій і підвищити шанси на успішне працевлаштування. Користувачі можуть проходити онлайн-навчання, опановувати нові навички та адаптувати свій досвід до вимог сучасного ринку праці.

humanitarian
media hub

ІНСТРУМЕНТИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ЧИННИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ, ДЛЯ ЗБІЛЬШЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

- Надання компенсації фактичних витрат за облаштування робочих місць.
- Пільги щодо сплати ЄСВ за осіб з інвалідністю – 8,41% замість 22%.
- Обов'язкові квоти для створення робочих місць:
  - на рівні 4% від загальної кількості штатних працівників - якщо їх 25 та більше;
  - одне робоче місце для роботодавців з кількістю штатних працівників від 8 до 24 осіб.
- Компенсація за працевлаштування за направленням центру зайнятості у 50% фактичних витрат на оплату праці.

УРЯДОВА ПРОГРАМА КОМПЕНСАЦІЇ ФАКТИЧНИХ ВИТРАТ ЗА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

humanitarian
media hub

РОБОТОДАВЦЯМ НАДАЄТЬСЯ:

цільова позика на створення робочих місць, призначених для працевлаштування осіб з інвалідністю;

фінансова допомога для створення спеціальних робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю;

фінансова допомога на технічне оснащення діючих робочих місць, технічне переоснащення виробництва, створення належних санітарно-гігієнічних, виробничих і технічних умов підприємствам громадських об'єднань осіб з інвалідністю;

дотація на створення спеціальних робочих місць осіб з інвалідністю, які зареєстровані у державній службі зайнятості як безробітні.

КЕЙСИ ЩОДО ПІДТРИМКИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ У РІЗНИХ КРАЇНАХ

США

інституційно закріплений захист

Державний захист прав осіб з інвалідністю визначений Законом про американців з інвалідністю (ADA). Він передбачає, що люди з інвалідністю мають жити в найбільш інтегрованих місцях із відповідною підтримкою та послугами. Законодавство також захищає осіб з інвалідністю від дискримінації у сфері праці. Зокрема компанії мають надавати розумні пристосування для працівників з інвалідністю, що включає адаптацію робочих місць, робочих графіків та спеціального обладнання.

НІМЕЧЧИНА

державний контроль, соціальний захист та «майстерні підтримки»

Професійна підготовка осіб з інвалідністю орієнтована на здобуття загальновишніх спеціальностей, а навчання, за можливості, проходить безпосередньо на робочому місці поряд зі співробітниками без інвалідності. Роботодавці з понад 20 працівниками зобов'язані виділяти 5% робочих місць для людей із важкими формами інвалідності. У разі недотримання цієї квоти підприємства сплачують штрафи, які спрямовуються до спеціального фонду підтримки.

Крім того, в Німеччині розвинена мережа спеціальних майстерень для людей з інвалідністю, в яких вони можуть працювати окремо від осіб без інвалідності та отримувати соціальну підтримку.

Також консультації надають «Контактні центри з питань реабілітації та участі», що діють на рівні міста чи земельного округу залежно від федеральної землі. Після працевлаштування особам з інвалідністю компенсують транспортні витрати на проїзд до місця роботи. Законодавство надає їм право на додаткову відпустку та захищає від звільнення.

ФІНЛЯНДІЯ

підтримка через цифрові сервіси

Фінляндія активно впроваджує системи інклюзивної зайнятості – через надання доступу особам з інвалідністю до сучасних технологій для дистанційного працевлаштування та розвиток програми адаптації робочих місць.

Уряд Фінляндії також пропонує субсидії для роботодавців, які наймають працівників із інвалідністю, компенсуючи компаніям до 70% витрат на їхню заробітну плату, а також витрати на адаптацію ІТ-обладнання та навчання персоналу.

ШВЕЦІЯ

індивідуальні дотації замість податкових пільг

У Швеції рівень зайнятості осіб з інвалідністю становить 68%. Особливість шведського підходу полягає у стимулюванні роботодавців не через податкові пільги, а шляхом надання індивідуальних дотацій на кожну працевлаштовану особу з інвалідністю.

*За даними опитування InfoSapiens на замовлення Ліги Сильних

Українські розробники створили платформу для пріоритезації в гуманітарному розмінуванні

Понад 100 наборів даних із 26 різних джерел інтегрували українські розробники у платформу для автоматичної пріоритезації у сфері гуманітарного розмінування (GRIT).

Спеціально навчені собаки допомагають у розмінуванні

Бельгійські вівчарки працюють пліч-о-пліч із саперами у регіонах, постраждалих від бойових дій, зокрема у Харківській та Миколаївській областях. Деякі з них — поблизу лінії фронту.

Щури-рятівники: як HeroRATs знаходять міни та туберкульоз

Організація АРОРО вже понад два десятиліття навчає гамбійських хом'якових щурів виявляти наземні міни та діагностувати туберкульоз. Ці тварини, відомі як HeroRATs, мають вагу менше за кілограм, тому не активують міни, коли пробігають над ними. Їх навчають розпізнавати запах вибухівки — і коли щур її відчуває, він сигналізує тренеру. У середньому один щур за день може перевірити площу, на яку в сапера пішло б кілька днів.

У медичній сфері HeroRATs виявляють туберкульоз, аналізуючи зразки мокротиння. У лабораторіях, де їх використовують, рівень виявлення туберкульозу зростає на 40% — щури розпізнають зразки збудника навіть там, де звичайне лабораторне обладнання може дати хибний негативний результат.

МОДУЛЬНІ МІСТЕЧКА — ПРОБЛЕМАТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ

У контексті затяжної війни та невизначеності майбутнього, вони дозволяють забезпечити базові умови для життя.

Тільки зусиллями [Товариства Червоного Хреста України](#), вже збудовано тимчасове житло для понад тисячі ВПО. [Модульні містечка функціонують](#) на Львівщині, Житомирщині, Чернігівщині, Сумщині та у Закарпатській області. Проживання в таких будинках — безоплатне.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЄКТІВ ПОБУДОВИ МОДУЛЬНИХ БУДИНОЧКІВ ДЛЯ ВПО ВИМАГАЄ ВРАХУВАННЯ НИЗКИ ФАКТОРІВ:

цільове призначення
землі

наявність і доступність
комунікацій

ризики мобілізації
персоналу підрядника

якість та безпечність
матеріалів

ПРОФЕСІЇ ГУМАНІТАРНОЇ СФЕРИ

ДОВІДКА

→ **Фахівець із супроводу** — це перша особа, яка зустрічає ветерана та ветеранку після повернення в громаду. Забезпечує інформаційний супровід та підтримку, консультує щодо отримання статусів, пільг, послуг, житла, проходження реабілітації, працевлаштування, започаткування власної справи, надає юридичну допомогу.

ОСНОВНІ ОБОВ'ЯЗКИ ФАХІВЦЯ ІЗ СУПРОВОДУ ВЕТЕРАНІВ

- Допомагає ветеранам знайти своє місце в цивільному житті.
- Розповідає про всі послуги та можливості.
- Надає психологічну підтримку.
- Консультує з питань житла, реабілітації, роботи та юридичних справ.
- Відстежує, чого потребують ветерани, і збирає інформацію для покращення допомоги.

Хто найчастіше звертається по допомогу до фахівців із супроводу ветеранів

У квітні 2025 року [фахівці з ветеранського супроводу](#) опрацювали майже 18 тисяч звернень.

Найчастіше до фахівців [звертаються самі ветерани](#), люди з особливими заслугами перед державою та учасники Революції Гідності — вони становлять 59% від загальної кількості звернень. Ще 38% — це родини демобілізованих, ветеранів або загиблих військових. Решта — інші демобілізовані особи, які потребують підтримки в адаптації до мирного життя.

Як змінився Український Червоний Хрест за три роки великої війни — виклики, досягнення та майбутнє організації.

Розповідає генеральний директор УЧХ Максим Доценко.

Організація виросла у 12–13 разів за кількістю проєктів, програм і співробітників. Якщо у 2018 році було 400 співробітників, то зараз майже 5000.

Наразі діяльність УЧХ охоплює не лише гуманітарну допомогу, а й відновлення інфраструктури, будівництво житла, відновлення медзакладів, соціальну підтримку та психологічну реабілітацію.

Головні витрати — це соціальна допомога, медичні послуги, підтримка ВПО, відновлення інфраструктури.

Одним із найбільших став проєкт “Прихисток”. Це виплати сім’ям, які прихистили ВПО.

2026 р. стартує нова п’ятирічна стратегія УЧХ — більше інвестувати у соціальні сервіси, цивільний захист, підготовку громад до потенційних загроз. Також продовження програми реабілітації, підтримки ветеранів, ментального здоров’я.

РОЗДІЛ 3. ГУМАНІТАРНІ ТЕНДЕНЦІЇ

НОВИНИ, АНОНСИ, ОГЛЯДИ

В Україні офіційно визнали волонтерство в освіті

Тепер досвід волонтерської діяльності може бути врахований під час вступу до закладів вищої освіти. Якщо студент займається волонтерством за фахом, це може бути зараховано, як практика.

Також кожен волонтер отримає офіційне підтвердження своєї участі в ініціативах — спеціальний документ. Крім того, навчальні заклади зобов'язані створювати умови для підтримки та розвитку волонтерських програм серед учнів і студентів. Серед розробників Закону — Український Червоний Хрест, разом із Комітетом Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій, Українською Волонтерською Службою, ініціативою “Солом’янські котики” та іншими організаціями.

Законодавчо уточнили класифікацію надавачів соціальних послуг

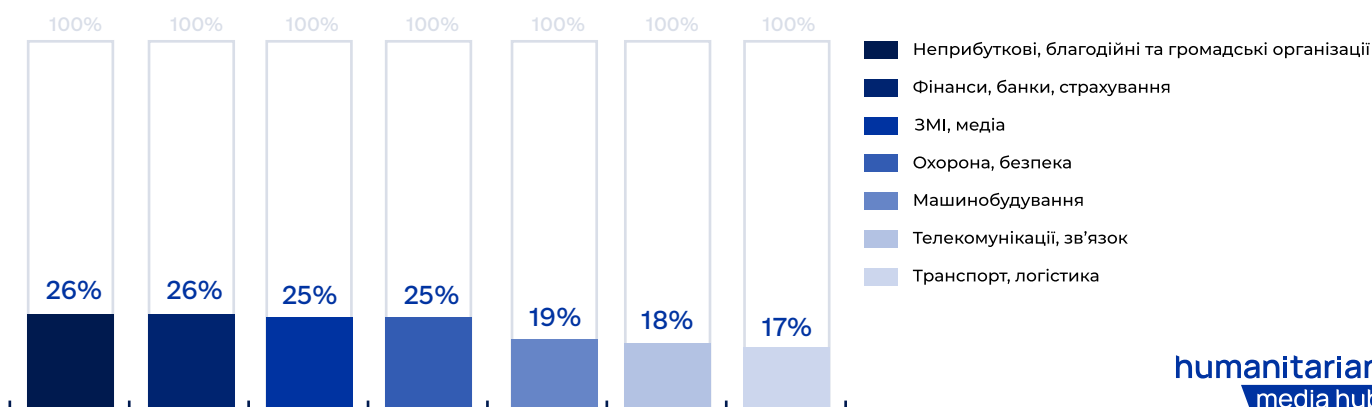
В Україні законодавчо уточнили класифікацію надавачів соціальних послуг залежно від форми власності — розмежовує повноваження та відповідальність між державними, комунальними та приватними структурами. Цей Закон унормовує можливість надання послуг у дистанційному форматі, що особливо актуально для людей з обмеженою мобільністю або мешканців віддалених населених пунктів.

Ще врегульовано порядок надання соціальних послуг якщо відсутній державний стандарт. Тобто допомогу можна буде отримати навіть у нових або нестандартних ситуаціях без зайвої бюрократії.

ДОВІДКА

→ **Українські працівники щороку старішають на 4-5 місяців (Дослідження Forbes Ukraine)** - зараз середній вік 37 років 7 місяців. У 2024 році аналогічне дослідження зафіксувало середній вік респондента 37 років 3 місяці, а у 2023 році — 36 років 10 місяців.

ВАКАНСІЇ «ЛЮДЯМ З ІНВАЛІДНІСТЮ», ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ, ДЕ ЇХ НАЙБІЛЬШЕ ПРОПОНУЮТЬ:

*За даними Work.ua, січень 2023 р. - березень 2025 р.

humanitarian
media hub

ЛЮДИ З ІНВАЛІДНІСТЮ — ПОТРЕБИ, ПРОБЛЕМИ

ЗАГАЛЬНЕ РЕЗЮМЕ ↘

Учасники опитування вважають, що реальних програм підтримки немає, а чинні програми є декларативними та непрозорими. Має існувати єдина державна програма, яка б дієво опікувалася проблемами ветеранів: центр ветеранів, що надає повний супровід. Поки такої інституції респонденти не бачать, є лише розрізнена інформація і програми, які треба самостійно шукати.

ДЕТАЛІ

→ Пристрої, яких потребують

В Україні [люди з інвалідністю найчастіше користуються кріслами колісними](#), слуховими апаратами та допоміжними засобами для пересування – такими як милиці, ходунки або палиці.

Жителі великих міст частіше мають доступ до необхідних засобів реабілітації: 55% мешканців міст із населенням понад 50 тисяч осіб користуються пристроями, тоді як у менших населених пунктах таких лише 42%.

Третина осіб з інвалідністю (35%) потребує додаткових пристроїв для повноцінного життя. Найбільший запит – на крісла колісні (8%), слухові апарати (7%) та спеціалізоване програмне забезпечення (5%).

→ Готовність до навчання

Молодь з інвалідністю в Україні частіше готова навчатися, ніж люди старшого віку.

Основними бар'єрами до здобуття нових навичок люди з інвалідністю називають фінансові витрати (29%), брак наставників (25%), а також вплив війни — зокрема тривалу відсутність електропостачання (23%) та обстріли (21%).

Серед форматів їх навчання переважає самостійне онлайн-опрацювання матеріалів (47%), відвідування офлайн-курсів (42%) та участь у неоплачуваних стажуваннях (35%).

ПРОГРАМИ ГРОШОВОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

ЗАГАЛЬНЕ РЕЗЮМЕ ↘

Пошук перевіреної інформації про нарахування соціальних виплат або гуманітарні програми надання грошової допомоги залишається проблемою, адже в різних регіонах та громадах джерела інформації дуже різні. Дехто активно шукає інформацію, інші знаходять її через соціальні зв'язки чи інформаційні канали в своїй громаді. Ті, хто має цифровий зв'язок, починають пошук з Інтернету. Платформи соціальних медіа, додатки для обміну повідомленнями, такі як Telegram та Viber, і групові чати є центрами надання оперативної інформації. Інші використовують прямий підхід, шукаючи потрібну інформацію в Інтернет.

ДЕТАЛІ

→ Проблеми створення Реєстру та розподілу допомоги

Міністерство соціальної політики (МСП) розпочало роботу зі створення комплексного реєстру осіб, які постраждали від війни, з метою оптимізації розподілу допомоги та забезпечення нею всіх кому вона потрібна, а також надання допомоги через соціальні програми, надання компенсацій та психологічної підтримки. ГО були залучені до процесу розробки цього реєстру.

Проте, багато постраждалих не охоплені офіційною державною системою. Без офіційної реєстрації таким особам дуже важко отримати держпідтримку, а гуманітарні організації, які надають їм допомогу, ризикують зіткнутися з юридичними та податковими бар'єрами.

Аналогічна неузгодженість спостерігається і в загальмованій розробці цифрового порталу «ЄДопомога».